

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

NÁLEZ

Ústavného súdu Slovenskej republiky

V mene Slovenskej republiky

I. ÚS 117/08-70

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 19. júna 2008 v senáte zloženom z predsedu Petra Brňáka, zo sudkyne Marianny Mochnáčovej a sudcu Milana Lalíka prerokoval prijatú sťažnosť spoločnosti A., a. s., B., zastúpenej advokátom JUDr. A. B., B., vo veci namietaného porušenia základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a práva na prejednanie veci v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Okresného súdu Trenčín v konaní sp. zn. NM 1 T 155/2001 a takto

r o z h o d o l :

1. Základné právo spoločnosti A., a. s., B., na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a právo na prejednanie veci v primeranej lehote zaručené v čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Okresného súdu Trenčín v konaní vedenom pod sp. zn. NM 1 T 155/2001 porušené bolo.

2. Okresnému súdu Trenčín v konaní vedenom pod sp. zn. NM 1 T 155/2001 p r i k a z u j e konať vo veci bez zbytočných priet'ahov.

3. Spoločnosti A., a. s., B., p r i z n á v a náhradu trov právneho zastúpenia v sume 10 098 Sk (slovom desaťtisícdeväťdesiatosem slovenských korún), ktorú je Okresný súd Trenčín p o v i n n ý vyplatiť na účet jej právneho zástupcu JUDr. A. B. do jedného mesiaca od právoplatnosti tohto nálezu.

4. Sťažnosti spoločnosti A., a. s., B., vo zvyšnej časti n e v y h o v u j e .

O d ô v o d n e n i e :

I.

1. Ústavný súd Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) uznesením č. k. I. ÚS 117/08-48 z 10. apríla 2008 prijal podľa § 25 ods. 3 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) na ďalšie konanie sťažnosť spoločnosti A., a. s., B. (ďalej len „sťažovateľka“), vo veci namietaného porušenia označeného základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva na prejednanie veci v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom Okresného súdu Trenčín (ďalej len „okresný súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. NM 1 T 155/2001. Vo vzťahu k ďalším označeným porušovateľom ústavný súd sťažnosť odmietol z dôvodu jej zjavnej neopodstatnenosti.

2. Porušenie základného práva na prerokovanie svojej veci bez zbytočných priet'ahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva na prejednanie veci v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru vidí sťažovateľka v tomto opísanom skutkovom stave:

„Okresný súd v Novom Meste nad Váhom v predmetnej veci nekonal a od podania obžaloby zo dňa 10. 07. 2001 nevytýčil termín hlavného pojednávania, podali sme dňa 26. 4. 2002 žiadosť o nariadenie hlavného pojednávania v predmetnej trestnej veci za účelom čo najrýchlejšieho prejednanie veci a spoľahlivého objasnenia všetkých okolností a to najmä tých, ktoré riešili otázku viny, ako aj náhrady škody. ... Nato nám bolo doručené vyrozumienie z Okresného súdu Nové Mesto nad Váhom zo dňa 09. mája 2002, ktorým sme boli informovaní o preťaženosti... súdu a jeho nedostatočnej personálnej obsadenosti a boli sme požiadaní o ospravedlnenie... Podaním zo dňa 15. októbra 2002 sme opätovne žiadali o urýchlené súdne konanie a vytýčenie termínu hlavného pojednávania a teda aj o rozhodnutie o náhrade škody. ... Listom zo dňa 14. novembra 2002 sme boli opäť upovedomení o slabej personálnej obsadenosti súdu, nakoľko sa zákonný sudca JUDr. M. dňa 31. 10. 2002 vzdal funkcie a boli sme požiadaní o trpezlivosť. (...) Hlavné pojednávanie v tejto trestnej veci bolo nariadené až na deň 25. október 2005, čo bolo deväť rokov od podania trestného oznámenia a bezmála štyri roky od podania obžaloby. (...) Konaním obžalovaných v tejto trestnej veci nám vznikla len na nesplatených leasingových splátkach škoda vo výške 1.480.946,10 Sk, ktorá práve pre neúmernú zdĺhavosť trestného konania bez akéhokoľvek náznaku rozhodovania vo veci samej dnes prevyšuje sumu 5 000 000,- Sk.“

3. Sťažovateľka žiada vydať nález, ktorým by ústavný súd vyslovil porušenie jej základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva na prejednanie veci v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru v konaní okresného súdu sp. zn. NM 1 T 155/2001 a prikázal okresnému súdu konať v uvedenej veci bez prietahov. Zároveň sťažovateľka žiada priznanie primeraného finančného zadost'učinenia ako náhradu nemajetkovej ujmy v sume 5 000 000 Sk a náhradu trov právneho zastúpenia.

Svoju žiadosť o priznanie primeraného finančného zadost'učinenia odôvodnila tým, že: *„...konaním obžalovaných v tejto trestnej veci nám vznikla len na nesplatených leasingových splátkach škoda vo výške 1.480.946,10 Sk, ktorá práve pre neúmernú zdĺhavosť trestného konania bez akéhokoľvek náznaku rozhodnutia vo veci samej dnes prevyšuje sumu 5.000.000,- Sk.“*

4. Na základe žiadosti ústavného súdu sa k veci podaním z 25. februára 2008 a z 29. apríla 2008 písomne vyjadril okresný súd (sp. zn. Spr. 253/08) a k jeho vyjadreniu zaujal stanovisko právny zástupca sťažovateľky podaním zo 16. mája 2008.

4.1 Predsedníčka okresného súdu vo svojom vyjadrení z 25. februára 2008 uviedla chronologický priebeh úkonov (v podstate zhodný s uvedeným v II. časti, pozn.) s tým, že „(...) *Termín hlavného pojednávania bol prvýkrát rozpísaný na deň 25. 10. 2005, pričom od 01. 01. 2005 predmetná vec prešla z dôvodu príslušnosti na Okresný súd v Trenčíne. ... Po oboznámení sa s obsahom spisu sp. zn. NM-1 T 155/2001 nemôžem konštatovať zvýšenú skutkovú či právnu zložitost' tejto veci. ... Z predmetného súdneho spisu sp. zn. NM-1T 155/2001 som nezistila žiadne prieťahy, ktoré by spôsobil sťažovateľ. Značné prieťahy som zistila v prípravnom konaní, ako aj prieťahy spôsobené Okresným súdom Nové Mesto nad Váhom po podaní obžaloby do vytyčenia prvého hlavného pojednávania, prieťahy boli spôsobené aj zavinením obžalovaného M. G., ktorému nebolo možné doručiť predvolanie na hlavné pojednávanie a následne sa bez ospravedlnenia na hlavné pojednávanie nedostavil, čiastočné prieťahy boli spôsobené z dôvodu práceneschopnosti zákonného sudcu.*“.

4.2 Právny zástupca sťažovateľky na toto vyjadrenie okresného súdu reagoval takto:

«... *Z uvedeného jednoznačne vyplýva, že hoci značné prieťahy v horeuvedenom trestnom konaní, tak ako to tvrdí Okresný súd v Trenčíne, boli spôsobené Okresným súdom v Novom Meste nad Váhom, tak od 01. januára 2005 bol za tieto prieťahy v konaní zodpovedný Okresný súd v Trenčíne. Nakoľko podľa ostatnej novely zákona č. 371/2004 Z. z. o sídlach a obvodoch súdov SR v platnom znení - „Ak bolo v trestnoprávnej veci začaté hlavné pojednávanie, k prechodu výkonu súdnictva nedochádza...“*, jednoznačne vyplýva, že za prieťahy v konaní o trestnej veci sp. zn. NM – 1 T/155/2001 je plne zodpovedný Okresný súd v Trenčíne, ktorý je naďalej miestne a vecne príslušný na prejednanie a rozhodnutie v tejto trestnej veci. V tejto súvislosti si dovoľujem poukázať na skutočnosť, že od podania obžaloby na Okresný súd v Novom Meste nad Váhom v roku 2001 prešli štyri roky bez vykonania jediného úkonu. Následne došlo od 01. januára 2005 k prechodu tejto trestnej

veci z dôvodu príslušnosti na Okresný súd Trenčín, ktorému trvalo bezmála 11 mesiacov kým vytýčil prvé hlavné pojednávanie. Rovnako sme toho názoru, že Okresný súd v Trenčíne je plne zodpovedný za skutočnosť, že sa obžalovaný M. G. vyhýbal trestnému konaniu, nakoľko súd nebol schopný zabezpečiť v takto zdĺhavom trestnom konaní jeho účasť, hoci tak vzhľadom na priebeh konania a evidentný úmysel obžalovaného M. G. vyhnúť sa trestnému konaniu, urobiť mal a taktiež disponuje inštitútmi na to určenými.»

5. Ústavný súd so súhlasom účastníkov konania podľa § 30 ods. 2 zákona o ústavnom súde upustil v danej veci od ústneho pojednávania, pretože po oboznámení sa s ich vyjadreniami k opodstatnenosti sťažnosti dospel k názoru, že od tohto pojednávania nemožno očakávať ďalšie objasnenie veci namietaného porušenia práva podľa označených článkov ústavy a dohovoru. Jej prerokovanie na ústnom pojednávaní – vzhľadom na povahu predmetu posúdenia, ktorá je určená povahou základného práva – ústavný súd nepovažuje ani za vhodný, ani za nevyhnutný procesný prostriedok na zistenie skutočností potrebných na meritórne rozhodnutie vo veci (napr. I. ÚS 157/02, I. ÚS 66/03).

II.

Z obsahu sťažnosti a k nej pripojených písomností, z písomných vyjadrení účastníkov konania a zo spisu okresného súdu sp. zn. NM 1 T 155/2001 ústavný súd zistil tento relevantný priebeh a stav predmetného konania:

Okresná prokuratúra Nové Mesto nad Váhom pod sp. zn. Pv 616/00 13. júla 2001 podala obžalobu na Okresnom súde Nové Mesto nad Váhom proti obžalovanému M. G. a M. Č. pre trestný čin sprenevery v spolupáchateľstve, pretože predmet leasingu bez vedomia a súhlasu sťažovateľky previedli na inú osobu, čím sťažovateľke spôsobili škodu 926 839 Sk. Okresný súd obžalobu zaevidoval pod sp. zn. NM 1 T 155/01 a následne boli vykonané tieto úkony vo veci:

Sudca 6. júna 2005 vydal kancelárii pokyn nariadiť termín súdneho pojednávania na 25. október 2005 a zaslať odpis obžaloby sťažovateľke aj s predvolaním

na pojednávanie. Zásielku okresného súdu prevzal splnomocnenec sťažovateľky 28. septembra 2005.

Sťažovateľka 21. októbra 2005 podaním okresnému súdu uplatnila nárok na náhradu škody voči obžalovaným a priložila originál splnomocnenia z 19. októbra 2005 na zastupovanie pred okresným súdom pre advokáta JUDr. A. B.

Okresný súd hlavné pojednávanie 25. októbra 2005 odročil na neurčito z dôvodu, že sa nedostavili obžalovaní. Sťažovateľka bola zastúpená právnym zástupcom. Sudca vydal kancelárii pokyn na zisťovanie adresy pobytu obžalovaného M. G.

Sudca 9. novembra 2006 vydal kancelárii pokyn nariadiť termín hlavného pojednávania na 19. december 2006.

Okresný súd opatrením č. k. NM 1 T/155/2001-349 z 20. novembra 2006 ustanovil obžalovanému M. G. advokáta na zastupovanie pred okresným súdom.

Sudca 14. decembra 2006 vydal kancelárii pokyn zrušiť nariadený termín hlavného pojednávania na 19. december 2006 z dôvodu práceneschopnosti.

Sudca dal 30. januára 2007 kancelárii pokyn nariadiť termín hlavného pojednávania na 27. apríl 2007.

Hlavné pojednávanie 27. apríla 2007 okresný súd odročil na 28. jún 2007 z dôvodu, že obžalovaný M. G. sa nedostavil na pojednávanie a ani svoju neúčast' neospravedlnil, s tým, že bude predvedený na hlavné pojednávanie políciou. Zástupca sťažovateľky sa na pojednávanie dostavil.

Okresný súd vydal uznesenie č. k. NM 1 T/155/2001-367 z 27. apríla 2007, ktorým uložil obžalovanému poriadkovú pokutu vo výške 5 000 Sk z dôvodu, že sa nezúčastnil hlavného pojednávania 27. apríla 2007 a ani svoju neúčast' neospravedlnil.

Okresný súd vydal príkaz č. k. NM 1 T/155/2001-378 z 28. júna 2007 na zatknutie M. G. z dôvodu, že sa vyhýba trestnému stíhaniu.

Sudca 28. júna 2007 vydal kancelárii pokyn na doručenie príkazu na zatknutie M. G. Okresnému riaditeľstvu Policajného zboru T.

Úradným záznamom 17. augusta 2007 bolo sudcom vyznačené, že príkaz na zatknutie bol splnený a obžalovaný bude predvedený na okresný súd za účelom výsluchu.

Dňa 17. augusta 2007 bola na okresnom súde o 17. 00 h spísaná zápisnica o výsluchu zatknutého obžalovaného M. G. Po výsluchu zatknutého sudca vydal opatrenie, ktorým zatknutý obžalovaný M. G. bol prepustený zo zatknutia 17. augusta 2007 o 17.20 h.

Sudca 22. augusta 2007 vydal kancelárii pokyn nariadiť termín hlavného pojednávania na 26. október 2007.

Sudca 23. októbra 2007 vydal kancelárii pokyn zrušiť nariadený termín pojednávania na 26. október 2007 a nariadiť nový termínu hlavného pojednávania na 21. január 2008.

Sudca 12. novembra 2007 vydal kancelárii pokyn zrušiť nariadený termín hlavného pojednávania na 21. januára 2008 z dôvodu zmeny zákona č. 371/2004 Z. z.

Podľa vyjadrenia predsedníčky okresného súdu z 29. apríla 2008 termín hlavného pojednávania vo veci bol nariadený na 9. jún 2008.

III.

Predmetom konania pred ústavným súdom bolo posúdenie, či postupom okresného súdu v konaní vedenom pod sp. zn. NM 1 T 155/2001 došlo k porušeniu základného práva sťažovateľky zaručeného v čl. 48 ods. 2 ústavy, podľa ktorého každý má právo, aby sa jeho vec prerokovala bez zbytočných prietáhov, resp. práva zaručeného v čl. 6 ods. 1 dohovoru, podľa ktorého „každý má právo na to, aby jeho záležitosť bola v primeranej lehote prejednaná súdom, ktorý rozhodne o jeho občianskych právach alebo záväzkoch“.

Ústavný súd si pri výklade práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov garantovaného v čl. 48 ods. 2 ústavy osvojil judikatúru Európskeho súdu pre ľudské práva (ďalej aj „ESLP“) k čl. 6 ods. 1 dohovoru, pokiaľ ide o právo na prejednanie veci v primeranej lehote, preto v obsahu týchto práv nemožno vidieť zásadnú odlišnosť (napr. II. ÚS 55/98).

1. Judikatúra ESLP a ústavného súdu sa ustálila v tom, že otázka, či v konkrétnom prípade bolo, alebo nebolo porušené právo na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, resp. právo na prerokovanie veci v primeranej lehote zaručené v čl. 6 ods. 1 dohovoru, sa skúma vždy s ohľadom na konkrétne okolnosti každého

jednotlivého prípadu, a to najmä podľa týchto troch základných kritérií: zložitosť veci, správanie účastníkov a postup súdu (napr. I. ÚS 41/02). V súlade s judikatúrou EŠLP ústavný súd prihliada aj na predmet sporu (povahu veci) v posudzovanom konaní a jeho význam pre sťažovateľa (napr. I. ÚS 19/00, I. ÚS 54/02, II. ÚS 32/02). Podľa rovnakých kritérií postupoval aj v danom prípade.

1.1 Ústavný súd predovšetkým konštatuje, že predmetom posúdenia je trestnoprávne konanie (rozhodovanie o vine a treste za spáchaný skutok a náhrada škody), ktoré sa na súde začalo podaním obžaloby 13. júla 2001, teda pred viac ako siedmimi rokmi, pričom trestnoprávne konanie nie je právoplatne skončené.

1.2 Vychádzajúc z obsahu súdneho spisu sp. zn. NM 1 T 155/2001 a postupu okresného súdu v predmetnom konaní ústavný súd konštatuje, že právna a ani faktická náročnosť neboli príčinou doterajšej dĺžky konania. Uvedenú skutočnosť napokon potvrdila aj predsedníčka okresného súdu.

1.3 V správaní sťažovateľky nezistil ústavný súd skutočností, ktoré by opodstatňovali konštatovanie o ich vplyve na vznik zbytočných priesťahov v posudzovanom konaní. Sťažovateľka, ktorá ešte v roku 1996 podala v predmetnej veci trestné oznámenie, v trestnom konaní vystupovala ako poškodená, ktorá sa opakovane domáhala konania vo veci.

1.4 Napokon sa ústavný súd zaoberal postupom okresného súdu v predmetnej trestnoprávnej veci, pričom zbytočné priesťahy v konaní posudzoval ako celok s prihliadnutím na všetky okolnosti prípadu.

Vychádzajúc z predloženej sťažnosti a k nej pripojených dokumentov, ako aj zo stanovísk účastníkov konania a na vec sa vzťahujúceho súdneho spisu ústavný súd konštatoval zbytočné priesťahy. Okresný súd v dobe od 13. júla 2001 až do 31. januára 2005, keď po prvýkrát nariadil termín na hlavné pojednávanie s obžalovanými, vo veci nevykonal žiaden úkon smerujúci k prerokovaniu a rozhodnutiu veci. Taktiež v čase od 18. novembra

2005 (keď sa dozvedel adresu obžalovaného G.) do 9. novembra 2006 (keď nariadil termín hlavného pojednávania) okresný súd nevykonal žiaden úkon.

Napriek počtu nariadených pojednávaní, ktoré sa v prevažnej miere odročovali pre neprítomnosť obžalovaných, neefektívnosť úkonov súdu možno vidieť aj v tom, že okresný súd hlavné pojednávanie na 26. október 2007 už 23. októbra 2007 zrušil a nariadil nový termín hlavného pojednávania na 21. január 2008. Následne okresný súd 12. novembra 2007 zrušil nariadený termín hlavného pojednávania na 21. január 2008 z dôvodu zmeny zákona č. 371/2004 Z. z. o sídlach a obvodoch súdov Slovenskej republiky v znení neskorších predpisov.

Okresný súd nevykonával úkony smerujúce k rýchlemu odstráneniu právnej neistoty, v ktorej sa sťažovateľka ako poškodená nachádzala.

Okresný súd priznal priet'ahy v konaní v dobe od 13. júla 2001 do 31. januára 2005. Podľa ustálenej judikatúry ústavného súdu (napr. II. ÚS 48/96, II. ÚS 52/99, III. ÚS 17/02) nadmerné množstvo vecí, v ktorých štát musí zabezpečiť konanie, ako aj skutočnosť, že Slovenská republika nevie alebo nemôže v čase konania zabezpečiť efektívnosť úkonov na súde, ktorý oprávnený subjekt požiadala o odstránenie svojej právnej neistoty, nemôžu byť dôvodom na zmarenie uplatnenia práva na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov a v konečnom dôsledku nezbavujú štát zodpovednosti za pomalé konanie spôsobujúce zbytočné priet'ahy v súdnom konaní.

Ústavný súd hodnotí obdobie nečinnosti od 13. júla 2001 do 31. januára 2005 a od 18. novembra 2005 do 9. novembra 2006 ako zbytočný priet'ah v konaní v trvaní viac ako štyri a pol roka.

2. Vzhľadom na všetky uvedené dôvody ústavný súd vyslovil porušenie základného práva sťažovateľky na prerokovanie predmetnej veci bez zbytočných priet'ahov zaručeného v čl. 48 ods. 2 ústavy, resp. práva na prejednanie veci v primeranej lehote zaručeného v čl. 6 ods. 1 dohovoru, tak ako to je uvedené vo výroku tohto rozhodnutia v bode 1. O porušení

označených práv (a ďalšie, pozn.) ústavný súd rozhodol iba vo vzťahu k okresnému súdu, ktorému po roku 2005 a v súčasnosti patrí príslušnosť na jej prerokovanie.

3. V nadväznosti na tento výrok a v záujme efektívnosti poskytnutej ochrany sťažovateľke ústavný súd vo výroku tohto rozhodnutia v bode 2 prikázal okresnému súdu podľa čl. 127 ods. 2 ústavy a podľa § 56 ods. 3 písm. a) zákona o ústavnom súde konať vo veci bez zbytočných priet'ahov.

4. Podľa § 56 ods. 4 zákona o ústavnom súde môže ústavný súd priznať tomu, koho základné právo alebo sloboda sa porušili, aj primerané finančné zadosťučinenie. Podľa § 50 ods. 3 zákona o ústavnom súde ak sa sťažovateľ domáha primeraného finančného zadosťučinenia, musí uviesť rozsah, ktorý požaduje, a z akých dôvodov sa ho domáha.

Sťažovateľka žiadala priznať primerané finančné zadosťučinenie v sume 5 000 000 Sk z dôvodov uvedených v bode 3 I. časti odôvodnenia nálezu.

Právomoc ústavného súdu priznať primerané finančné zadosťučinenie nepredstavuje realizáciu práva priznaného čl. 46 ods. 3 ústavy. Primerané finančné zadosťučinenie nemožno stotožňovať s odškodným, s náhradou či už za skutočnú škodu alebo za ušlý zisk. Jazykovým výkladom možno odvodiť, že „primerané finančné zadosťučinenie“ znamená zadosťučinenie, ktoré sa poskytne v peniazoch a v sume, ktorá je primeraná. Primeranosť spočíva v nastolení spravodlivej rovnováhy medzi poškodeným záujmom a protiprávnym správaním. S prihliadnutím na to, že ide o primerané finančné zadosťučinenie, ktoré sa má poskytnúť podľa výslovnej úpravy ústavy, možno dôvodiť, že hodnotou, na ktorej vznikla ujma, má byť základné právo alebo sloboda, a že protiprávne správanie možno stotožniť so správaním odporujúcim ústave. Primerané finančné zadosťučinenie nie je zhodné s odškodnením; vznik právne významného dôvodu na odškodnenie nevylučuje, že za to isté správanie sa prizná aj primerané finančné zadosťučinenie. Naopak, ak právo na odškodné podľa právnej úpravy nevznikne, nie je tým vylúčená možnosť poskytnutia primeraného finančného zadosťučinenia. Primerané finančné zadosťučinenie je sankciou, ktorú ústavný

súd ako orgán ochrany ústavnosti po vlastnej úvahe môže uložiť orgánu verejnej moci, ktorý vo svojej činnosti nedbá na dodržovanie ústavného práva.

Podobne už ústavný súd uviedol, že „cieľom primeraného finančného zadosťučinenia je náhrada nemajetkovej ujmy, a nie prípadná náhrada škody“ (III. ÚS 75/01), alebo „pri určení výšky primeraného finančného zadosťučinenia ústavný súd vychádzal zo zásad spravodlivosti, z ktorých vychádza aj Európsky súd pre ľudské práva, ktorý spravodlivé finančné zadosťučinenie podľa čl. 41 dohovoru priznáva so zreteľom na konkrétne okolnosti prípadu. Súčasne sa pritom riadil úvahou, že cieľom primeraného finančného zadosťučinenia je síce zmiernenie nemajetkovej ujmy, avšak nie prípadná náhrada škody“ (IV. ÚS 15/03), alebo „podľa § 50 ods. 3 zákona o ústavnom súde ak sa sťažovateľ domáha primeraného finančného zadosťučinenia, musí uviesť rozsah, ktorý požaduje, a z akých dôvodov sa ho domáha... Dôvodom nemôže byť len výška sumy uplatnenej v spore, ktorá navyše bola sťažovateľovi priznaná. Preto ústavný súd primerané finančné zadosťučinenie sťažovateľovi nepriznal“ (II. ÚS 36/02).

Vzhľadom na to, že sťažovateľka (ktorá bola kvalifikovane zastúpená advokátom) odôvodnila priznanie finančného zadosťučinenia iba tým, že „*konaním obžalovaných v tejto trestnej veci nám vznikla len na nesplatených leasingových splátkach škoda vo výške 1.480.946,10 Sk, ktorá práve pre neúmernú zdĺhavosť trestného konania bez akéhokoľvek náznaku rozhodnutia vo veci samej dnes prevyšuje sumu 5.000.000,- Sk.*“, teda výslovne uviedla, z akých dôvodov sa ho domáha (§ 50 ods. 3 zákona o ústavnom súde), pričom ide o dôvody podmieňujúce prípadne priznanie náhrady škody (čl. 46 ods. 3 ústavy), o ktorej ústavný súd primárne nerozhoduje, a preto primerané finančné zadosťučinenie sťažovateľke nepriznal.

V tejto súvislosti ústavný súd navyše pripomína, že jeho fakultatívna právomoc priznať primerané finančné zadosťučinenie podľa čl. 127 ods. 3 ústavy v žiadnom rozsahu a nijakým spôsobom nemodifikuje ani nerozširuje účel ochrany, ktorú ústavný súd poskytuje v konaní o namietanom porušení práva na prerokovanie veci bez zbytočných prierahov. V súvislosti s uvedeným považuje ústavný súd za dôležité zdôrazniť, že jeho

právomoc priznať primerané finančné zadost'učinenie podľa čl. 127 ods. 3 ústavy s'ťažovateľke, ktorej s'ťažnosti vyhovie v merite veci, nie je samostatným nárokom s'ťažovateľky na akési odškodnenie za prípadné priet'ahy v konaní príslušného štátneho orgánu, ale má len akcesorickú povahu. Satisfakčný potenciál rozhodnutia ústavného súdu teda nie je autonómnym prvkom ním poskytovanej ochrany ani akýmsi paralelným titulom pre domáhanie sa tejto ochrany. Takýmto titulom je len a výlučne potreba chrániť konkrétne základné právo s'ťažovateľa a prostredníctvom tohto práva aj princíp právnej istoty (I. ÚS 235/03).

5. Podľa § 36 ods. 2 zákona o ústavnom súde ústavný súd môže v odôvodnených prípadoch podľa výsledku konania uznesením uložiť niektorému účastníkovi konania, aby úplne alebo sčasti uhradil inému účastníkovi konania jeho trovy. Úspešnej s'ťažovateľke vznikli trovy konania z dôvodu právneho zastúpenia advokátom. Advokát vykonal tri úkony právnych služieb, a to prevzatie a prípravu zastupovania, spísanie s'ťažnosti 16. januára 2008 a zaujatie stanoviska 16. mája 2008 k vyjadreniu okresného súdu.

Odmena za jeden úkon právnych služieb (v zmysle § 11 ods. 2 vyhlášky Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky č. 655/2004 Z. z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb v znení neskorších predpisov), t. j. 1/6 z výpočtového základu 19 056 Sk v roku 2008, je 3 176 Sk. Advokát vykonal v roku 2008 tri právne úkony za ktoré mu prináleží odmena 3-krát 3 176 Sk a režijný paušál 3-krát 190 Sk. Takto stanovená tarifná odmena spolu s režijným paušálom predstavuje sumu 10 098 Sk. Odmena advokátovi za poskytnuté služby v konaní pred ústavným súdom (za tri úkony právnych služieb) predstavuje spolu sumu 10 098 Sk.

Z uvedených dôvodov ústavný súd v tejto časti rozhodol tak, ako to je uvedené v bode 3 výroku tohto rozhodnutia.

6. Vzhľadom na čl. 133 ústavy, podľa ktorého proti rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok, treba pod právoplatnosťou rozhodnutia uvedenou vo výroku tohto rozhodnutia rozumieť jeho doručenie účastníkom konania.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 19. júna 2008